

Briefrapport

aan: Bogor Projectontwikkeling
t.a.v. de heer J. Bouter

van: SAB

ons kenmerk.: RIJS/120300

datum: 23 mei 2012

betreft: quick scan flora en fauna

AANLEIDING EN METHODE

In Waardenburg (gemeente Neerijnen, provincie Gelderland) is aan de Steenweg de bouw van een nieuwe supermarkt met bovenliggende appartementen, ter plaatse van een woning, beoogd. Voordat deze ruimtelijke ingreep mag plaatsvinden, dient eerst een onderzoek te worden uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en eventueel andere geldende natuurregeling. Voorliggend onderzoek betreft een quick scan (in de vorm van een briefrapportage), waarin op basis van een gebiedsanalyse, beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning op 21 mei 2012, uitspraken worden gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; zowel tijdstip (deels buiten het groeiseizoen van planten en deels buiten het actieve seizoen van diverse diergroepen) als het eenmalige karakter zijn hiervoor niet toereikend.

Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

Globale ligging plangebied (links) en toekomstige inrichting (rechts)

Gebiedsbeschrijving en beoogde ingrepen

Waardenburg ligt ten zuiden van Geldermalsen en ten noorden van Zaltbommel. De directe omgeving van Waardenburg wordt gekenmerkt door open agrarisch gebied en de rivier Waal in het zuiden. Het plangebied aan de Steenweg ligt aan de rand van de bebouwde kom van Waardenburg. Hierdoor is een verbinding met het buitengebied aanwezig. Het plangebied wordt in het oosten en westen omgeven door gebouwen. In het noorden grenst het plangebied aan open agrarisch gebied. De Steenweg vormt de grens van het plangebied in het zuiden, met aan de overzijde bebouwing. In de huidige situatie bestaat het plangebied uit een grasveld met een woning. Op deze locatie is de ontwikkeling van een supermarkt en appartementen beoogd.

GEBIEDSBESCHERMING

Bij gebiedsbescherming is er onderscheid gemaakt tussen de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In de Natuurbeschermingswet 1998 worden Natura 2000-gebieden en beschermde Natuurmonumenten beschermd. De EHS is niet opgenomen in de natuurwetgeving, maar dient bij de planologische afweging te worden meegenomen.

Het plangebied te Waardenburg ligt niet in een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied "Uiterwaarden Waal" en ligt op ongeveer 300 meter afstand van het plangebied. Gezien de afstand tot het beschermde gebied en de tussenliggende elementen (woningbouw en wegen), zijn er geen negatieve effecten te verwachten op het Natura 2000-gebied. Met de plannen vindt geen aantasting plaats van instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied.

Het plangebied ligt bovendien niet in de EHS. Het dichtstbijzijnde gebied aangewezen als EHS ligt op ongeveer 200 meter afstand van het plangebied. Het gaat hierbij om de bossen van kasteel Waardenburg. Aangezien de beoogde plannen betrekking hebben op een relatief klein gebied en tussen het plangebied en de EHS bebouwing en wegen aanwezig zijn, zijn geen negatieve effecten te verwachten op de EHS.

SOORTENBESCHERMING

Soortenbescherming is altijd van toepassing. In Nederland is de bescherming van soorten opgenomen in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor het beoordelen van de doorwerking van het aspect soortenbescherming moet worden nagegaan of het plangebied beschermde soorten (zowel planten als dieren) herbergt. De mogelijke negatieve effecten van de ingreep op betreffende soorten moeten worden beschreven.

algemene soorten

De meeste van de mogelijk in het plangebied voorkomende soorten zoals Bruine kikker, Gewone pad, Egel, (spits)muizen, Konijn en Mol zijn beschermd volgens het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

strikt beschermde soorten

Een aantal van de mogelijk voorkomende soorten is meer strikt beschermd. Voor deze soorten moet bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Het plangebied heeft een landelijk karakter. Binnen het plangebied zijn meerdere bomen en een woning aanwezig. Gezien het bovenstaande en op basis van de verspreidingsgegevens en biotoopeisen van de mogelijk in de omgeving voorkomende soorten en de aanwezigheid van watergangen, worden binnen het plangebied geen strikt beschermde grondgebonden zoogdieren, reptielen en insecten verwacht.

vaatplanten

Binnen het plangebied is de Kleine maagdenpalm aangetroffen. Hoewel deze soort onder het eerste, lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet valt, gaat het hierbij om een aangeplante populatie en valt als zodanig niet onder de Flora- en faunawet. Natuurlijke populaties van de Kleine maagdenpalm komen namelijk vrij zeldzaam voor in Zuid-Limburg en de Achterhoek (Meijden, 2005). Waardenburg valt niet binnen deze regio's. Overige strikt beschermde vaatplanten worden binnen het plangebied niet verwacht. Het plangebied zelf is bijna volledig ingezaaid met een grasmengsel en wordt zorgvuldig onderhouden en regelmatig worden delen gesnoeid. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft.

vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens uit de 'Atlas van de Nederlandse Vleermuizen' (Limpens, 1997) komen in de omgeving van het plangebied vleermuizen voor. Vleermuizen zijn strikt beschermd volgens tabel 3 van de Flora- en faunawet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Vleermuizen verblijven in bomen en/of gebouwen. De woning in het plangebied is geschikt voor vleermuizen. De woning bezit een dakpannendak met dakbeschot, maar open stootvoegen die toegang tot een spouwmuur geven ontbreken. Aan de zijgevel van de woning liggen overstekende dakpannen waarachter vleermuizen kunnen wegkruipen. Daarnaast zijn er kieren tussen de gevel en de houten dakrand aanwezig waarachter vleermuizen kunnen wegkruipen. Om die reden zijn verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen niet op voorhand uit te sluiten in de te slopen woning. Met de sloop van de woning worden mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aangetast. Nader onderzoek dient uitgevoerd te worden naar het gebruik van de woning door vleermuizen. In het plangebied zijn bomen aanwezig zonder geschikte holtes. Hoewel de knotwilgen in het noordwesten van het plangebied enkele holten bevatten, zijn deze niet naar boven toe weggerot. Daarmee zijn ze ongeschikt voor vleermuizen. Het is niet waarschijnlijk dat boombewonende soorten een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben. Lijnelementen en daarmee belangrijke vliegroutes van vleermuizen zijn niet aanwezig in het plangebied.

vogels

Tijdens de veldverkenning zijn Ooievaar, Vink, Spreeuw, Turkse tortel, Merel en Kauw waargenomen. Alle vogels en hun nesten zijn strikt beschermd. Actieve nesten van vogels mogen niet worden aangetast of verstoord. Voor de meeste vogels kan worden volstaan met ontzien van nesten in het broedseizoen (globaal van half maart tot half juli). Nestlocaties van enkele vogelsoorten zoals roofvogels, uilen en Huismus zijn buiten het broedseizoen ook jaarrond beschermd, zogenoemde jaarrond beschermde vogelsoorten.

Hoewel het dak geschikt is voor de Huismus, is deze gedurende het veldbezoek in mei (broedseizoen) niet waargenomen. Gezien het tijdstip van het veldbezoek kan geconcludeerd worden het onwaarschijnlijk is dat er vaste rust- en verblijfplaatsen van de Huismus in het plangebied aanwezig zijn.

Het dak van de woning is niet geschikt voor de Gierzwaluw. De dakrand is niet steil genoeg, deze dient steiler dan 45 graden te zijn. In het noordwesten van het plangebied staan enkele knotwilgen met holten. Deze knotwilgen zijn nauwkeurig geïnspecteerd. Hierbij zijn geen sporen van uilen en overige strikt beschermde vogelsoorten aangetroffen. Sporen (braakballen, veren, uitwerpselen), nesten en holtes van overige jaarrond beschermde vogelsoorten zijn niet aangetroffen in het plangebied. Negatieve effecten van de plannen op deze soorten zijn niet te verwachten.

Vissen

In de omgeving van het plangebied zijn enkele beschermde soorten aangetroffen die op basis van hun soortspecifieke eisen mogelijk voor kunnen komen in de watergang bij het plangebied. Het gaat om de soorten Bittervoorn, Rivierdonderpad en Kleine modderkruiper. Tijdens het veldbezoek zijn de watergangen bemonsterd met een steeknet. Hierbij zijn geen vissoorten aangetroffen. Met het vergraven van de watervoerende elementen worden geen verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten aangetast.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn enkele beschermde soorten aangetroffen die op basis van hun soortspecifieke eisen mogelijk voor kunnen komen in de watergangen bij het plangebied. Het gaat om de soorten Heikikker, Kamsalamander, Poelkikker en Rugstreeppad. Vergraafbaar zand en (tijdelijke) ondiepe plassen zijn niet aanwezig binnen het plangebied. Hierdoor is het voorkomen van de Rugstreeppad niet te verwachten. Tijdens het veldbezoek zijn de watergangen bemonsterd met een steeknet. Hierbij zijn geen amfibieën aangetroffen. Strikt beschermde soorten worden niet verwacht. Met het vergraven van de watergangen worden geen verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten aangetast.

CONCLUSIE

Gebiedbescherming in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur is gezien de relatief kleine ingreep, de tussenliggende bebouwing en afstand niet van toepassing.

Een vergunningaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is niet noodzakelijk.

Nader onderzoek dient uitgevoerd te worden naar gebouwbewonende vleermuizen. De onderzoeksperiode van vleermuizen loopt van globaal medio mei tot en met eind september. Pas als het exacte gebruik van het plangebied door deze soorten bekend is, kan worden bepaald op met de plannen sprake is van overtreding van de Flora- en faunawet en of er mitigerende maatregelen getroffen moeten worden.

De zorgplicht is altijd van toepassing, op basis waarvan door iedereen voldoende zorg in acht moet worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen) te starten met werkzaamheden en het gefaseerd werken om dieren de kans te geven om te vluchten. Verder kunnen vogels broeden binnen en in de omgeving van het plangebied. Werkzaamheden die een verstorend effect op broedende vogels veroorzaken dienen daarom plaats te vinden buiten het broedseizoen (broedseizoen loopt van globaal half maart tot half juli).